

Office for Nuclear Regulation (ONR) Site Report for Trawsfynydd

Report for period 1 October 2020 – 31 March 2021

Foreword

This report is issued as part of ONR's commitment to make information about inspection and regulatory activities relating to the above site available to the public. Reports are distributed to members for the Trawsfynydd Site Stakeholder Group (SSG) and are also available on the ONR website (<http://www.onr.org.uk/llc/>).

Site inspectors from ONR usually attend the Trawsfynydd SSG meetings where these reports are presented and will respond to any questions raised there. Any person wishing to enquire about matters covered by this report should contact ONR.

TABLE OF CONTENTS

1	INSPECTIONS	3
2	ROUTINE MATTERS	3
3	NON-ROUTINE MATTERS	4
4	REGULATORY ACTIVITY.....	5
5	NEWS FROM ONR (OCTOBER 2020 – MARCH 2021)	5
6	CONTACTS.....	8

1 INSPECTIONS

1.1 Dates of inspection

ONR inspectors undertook inspections on the following dates during this report period:

- 20 - 22 October 2020;
- 8 December 2020; and
- 9 - 11 March 2021.

2 ROUTINE MATTERS

2.1 Inspections

Inspections are undertaken as part of the process for monitoring compliance with:

- the conditions attached by ONR to the nuclear site licence granted under the Nuclear Installations Act 1965 (NIA65) (as amended);
- the Energy Act 2013;
- the Health and Safety at Work Act 1974 (HSWA74);
- Regulations made under HSWA74, for example the Ionising Radiations Regulations 2017 (IRR17) and the Management of Health and Safety at Work Regulations 1999 (MHSWR99);
- Nuclear Industries Security Regulations (NISR) 2003 (as amended); and
- Regulatory Reform (Fire Safety) Order 2005.

The inspections entail monitoring licensee's actions on the site in relation to incidents, operations, maintenance, projects, modifications, safety case changes and any other matters that may affect safety and security. The licensee is required to make and implement adequate arrangements under the conditions attached to the licence to ensure legal compliance. Inspections seek to judge both the adequacy of these arrangements and their implementation.

In this period, ONR carried out the following inspections at Trawsfynydd:

- LC6: Documents, records, authorities and certificates
- LC7: Incidents on the site
- LC8: Warning notices
- LC9: Instructions to persons on the site
- LC13: Nuclear safety committee
- LC19: Construction or installation of new plant
- LC20: Modification to design of plant under construction
- LC21: Commissioning
- LC22: Modification or experiment on existing plant
- Nuclear Industries Security Regulations (NISR) 2003 (as amended).

In general, ONR judged the arrangements made and implemented by the site in response to safety and security requirements to be adequate in the areas inspected. Where necessary, ONR will take formal regulatory enforcement action to ensure that appropriate remedial measures are implemented to reasonably practicable timescales.

2.2 Other work

Throughout this reporting period, including the period of national lockdown, ONR's nominated site safety inspector has held fortnightly telephone meetings with a Trawsfynydd leadership team representative to maintain situational awareness of matters related to nuclear safety,

security, safeguards, transport and conventional and health and safety, including: workforce resilience, emergency arrangements resilience, supply chain resilience, fire safety, events on the site and activities taking place on the site. No significant issues were highlighted to ONR.

ONR is keeping its engagements with Trawsfynydd under review and is alert to the need to balance completion of planned inspections with Welsh Government and local area Covid-19 rules. This includes now undertaking some interactions by conference call/Skype/Zoom/MS Teams (as appropriate) to optimise physical presence on the site.

Magnox Limited's (ML) Trawsfynydd End State Tactical Group (TESTG) provides updates to site stakeholders, including ONR, on the site's progress with decommissioning activities and planned journey to final end state. ONR attended two TESTG virtual meetings during this reporting period. These meetings discussed progress with fuel element debris (FED) retrievals, preparations for the planned ponds complex demolition, and change in strategy to a rolling programme of decommissioning.

At the July 2020 Trawsfynydd SSG, NDA announced Trawsfynydd as the lead and learn site for a change in strategy to deliver a rolling programme of decommissioning (RPD) which is intended at Trawsfynydd to achieve a final end state sooner. ONR also attended a virtual meeting during this reporting period with Magnox Limited, NDA, Environment Agency (EA) and Natural Resources Wales (NRW) to discuss development of this revised RPD strategy and how transition to its implementation will be delivered. During ONR's inspection visit to Trawsfynydd in October 2020, ONR specialist inspectors engaged with Trawsfynydd to discuss the site's ongoing safestore height reduction enabling works, compliance with the construction design and management regulations (CDM) 2015, and coordination between safestore height reduction and RPD strategy.

In preparation for the end of the UK's transition period with Euratom, ONR carried out several trial Safeguards interventions with volunteering operators. These trials offered an opportunity for both parties to become familiar with ONR inspection of safeguards under The Nuclear Safeguards (EU Exit) Regulations 2019 (NSR19), which entered into force on 1 January 2021. A trial event was carried out in November 2020 at Trawsfynydd. Due to COVID-19 restrictions this intervention was carried out remotely. ONR judged that Trawsfynydd demonstrated adequate arrangements and procedures for the correctness and completeness of its accountancy declarations.

In December 2020, ONR received Trawsfynydd's planned periodic safety review (PSR) submission. The purpose of the PSR is to consider the extent to which a nuclear facility and its supporting safety case conform to relevant good practice, reflect the actual facility condition, and can be maintained over the period to the next review; including identifying any proportionate improvements. ONR plans to complete its assessment of this PSR submission in December 2021.

3 NON-ROUTINE MATTERS

Licensees are required to have arrangements to respond to non-routine matters and events. ONR inspectors judge the adequacy of the licensee's response, including actions taken to implement any necessary improvements.

There was one safety related incident notified to ONR during th period:

- On 15 February 2021 a leak was detected on-site in the Trawsfynydd sewage treatment plant discharge pipe which runs to a permitted discharge point at Llyn Trawsfynydd. The discharge pipe was immediately isolated, and a repair completed on 17 February 2021. Trawsfynydd took the conservative decision to notify ONR of this leak because there is a small potential for the effluent to contain very low levels of

radioactivity. The discharge is monitored, and this leak was judged to be of negligible consequence and no risk to the site’s personnel, environment or public.

Trawsfynydd has now completed its return to normal operations. This has included reviewing the need for staff being physically located on the site and resulted in a number of staff combining working from home with working on the site.

Emergency preparedness is being maintained through a duty cover team in accordance with ONR approved emergency arrangements. These arrangements include the provision to call in additional personnel and the emergency services onto site to assist ML staff. These plans have been regularly rehearsed and observed by ONR inspectors during emergency exercises in the recent past. ML has not reported any supply chain issues that may affect the sites safe status.

4 REGULATORY ACTIVITY

ONR may issue formal documents to ensure compliance with regulatory requirements. Under nuclear site Licence Conditions (LC) ONR issues regulatory documents which either permit an activity or require some form of action to be taken. These are collectively termed ‘Licence Instruments’ (LIs). In addition, inspectors may issue Enforcement Notices to secure improvements to safety and security. No LIs or enforcement notices were issued during this reporting period.

Licence Instruments and Enforcement Notices Issued by ONR during this period

Date	Type	Ref No	Description
			None issued

Reports detailing the above regulatory decisions can be found on the ONR website at <http://www.onr.org.uk/pars/>.

5 NEWS FROM ONR (OCTOBER 2020 – MARCH 2021)

Below are summaries of key activities over the last six months. Further detail is available on our [website](#).

Covid-19 (Coronavirus) (ONR position)

We are continuing to obtain assurance that nuclear site licensees and other dutyholders are adequately resourced to continue to safely and securely carry out their activities. We remain satisfied with industry’s response at this time and there has been no significant change to dutyholders’ safety and security resilience. As COVID-19 restrictions change, our focus is on the preparedness for the weeks and months ahead and maintaining safe and secure operations. Our latest position can be found on our [website](#).

Enforcement Action

In October 2020, we [notified](#) Sellafield Ltd that it would be prosecuted under Section 2 (1) of the Health and Safety at Work etc. Act (1974). The charge related to an incident on Friday, 24 April 2020 at the Sellafield site where an employee sustained injuries while working on high voltage electrical equipment. The incident was a conventional health and safety matter and there was no radiological risk to workers or the public. The hearing took place at Carlisle

Magistrates Court on 18 December 2020, where Sellafield Ltd were fined £320,000 and ordered to pay costs of £12,079.07 after pleading guilty to the offence.

In December 2020, we [announced](#) that The Atomic Weapons Establishment (AWE) had been fined £660,000 after pleading guilty to an offence under Section 3 of the Health and Safety at Work etc. Act (1974). AWE was also ordered to pay costs of £9,945.71 during a virtual hearing at High Wycombe Magistrates Court. It followed an electrical incident on 20 June 2019 at the AWE Aldermaston site which resulted in a contractor narrowly avoiding injury when a flash over of electricity occurred from a 415V electrical source. The incident was a conventional health and safety matter and took place in a 'non-nuclear' building, so there was no radiological risk to workers or the public.

In January 2021, we agreed to extend two [Improvement Notices](#) served on the Atomic Weapons Establishment (AWE), recognising the good progress made so far. The Notices, which were served in June 2019, relate to the way the company controls changes to organisational structure and resources which may affect safety.

In January 2021, we served an [Improvement Notice](#) on Sellafield Ltd following a number of electrical safety incidents across the site. While we are satisfied that Sellafield Ltd is currently meeting the high standards expected with regards to nuclear safety, as a regulator we require sustained improvements in the area of electrical safety.

In February 2021, we served an [Improvement Notice](#) on Morgan Sindall Construction and Infrastructure Ltd after workers came close to striking a live high voltage electric cable during excavation work at the Sellafield site. Nobody was harmed in the incident on 7 October 2020, and there was no impact on the public or the environment. However, the incident posed a serious risk to workers who were operating within one metre of the 11kV cable

Regulatory Updates

In October 2020, we [announced](#) an Information Exchange Arrangement (IEA) with the Canadian Nuclear Safety Commission (CNSC). The IEA is a bilateral agreement between our two organisations which provides a framework for the sharing of information, experience, and good practice to enable both parties to learn from and train each other on technical regulatory issues. It also allows for more effective communication between the two regulators.

In November 2020, our Chief Nuclear Inspector (CNI), Mark Foy, published his [annual report](#) detailing the performance of Great Britain's nuclear industry during 2019/20. As the regulatory head at the ONR, the CNI reported he is satisfied that overall the nuclear industry has continued to meet the high standards of safety and security required to protect workers and the public. In areas where dutyholders have fallen short of these standards, the CNI is satisfied that these facilities remain safe and that ONR has intervened in a proportionate manner to ensure plans are in place to improve performance.

In November 2020, we also [announced](#) the appointment of a new member to the Chief Nuclear Inspector's Independent Advisory Panel (IAP). Chris McDonald has joined the panel, which was set up in 2016 to provide independent advice on technically complex nuclear matters by engaging with industry experts to inform our regulatory strategies and approaches. Chris has a wealth of experience in industrial strategy and manufacturing research. Chris has a degree in Chemical Engineering and has been the CEO of the Materials Processing Institute since it was founded in 2014. He has a proven record in the areas of innovation and low-carbon energy which will be of great benefit to ONR.

In December 2020, we became an [Affiliated Organisation](#) member of the Society for Radiological Protection (SRP). ONR has actively participated and supported SRP for many decades. This affiliation formally recognises ONR's involvement and contributions towards the radiological protection industry and enhances the links between the two organisations.

In December 2020, we became the [UK's nuclear safeguards regulator](#), in charge of the domestic safeguards regime and operating the UK State System of Accountancy for, and Control of, Nuclear Materials (SSAC). Nuclear safeguards are measures to verify that countries comply with their international obligations not to use nuclear materials from their civil nuclear programmes to manufacture nuclear weapons. Following the end of the transition period as laid out in the Withdrawal Agreement, ONR assumed its responsibilities at 2300 Thursday 31 December 2020. This has been a major project for ONR, setting up a new team, new systems and new processes, led by Dr Mina Golshan. Since we were initially tasked by Government to establish a domestic safeguards regime after Brexit, we have developed a team of safeguards specialists, including inspectors and nuclear material accountants, and implemented a bespoke IT system, SIMRS (Safeguards Information Reporting and Management System).

In March 2021, we published a response on our [website](#) to a BBC report relating to Sellafield. We were naturally concerned to hear the claims, particularly any suggestion that staff have been subjected to racist abuse of any kind. As a regulator, if we had any concerns or evidence that bullying and harassment was impacting safety at the site, we would take robust action to ensure this is addressed as a matter of urgency.

In March 2021, we [published](#) an article about how we responded to the serious nuclear accident at the Fukushima Dai-ichi nuclear power plant in 2011 to mark the 10th anniversary. In March 2021, we gave [EDF permission](#) for Reactors 3 and 4 at Hinkley Point B power station to return to service for a limited period of operation. Permission for Reactor 3 will allow it to operate to a core utilisation of 17.55 terawatt days, while permission for Reactor 4 is to operate to a core utilisation of 17.3 terawatt days, which equates to two periods of approximately six months operation for each reactor.

Corporate updates

In October 2020, we announced that Chief Executive Adrienne Kelbie had been appointed a [Commander of the Order of the British Empire](#) (CBE) in the Queen's Birthday Honours List 2020 for services to the nuclear industry and to diversity and inclusion. Adrienne said: "This honour is a tribute to the ONR team and all others who work tirelessly to create a more inclusive world and safe nuclear sector, as well as those on the long and sometimes arduous journey of leadership and self-development. "Inclusion goes hand in hand with safety, because diverse teams are essential to improve decision making – therefore it's a non-negotiable in nuclear. That's why, as Chief Executive of ONR, I've been personally committed to visibly drive the inclusion agenda and encourage others to do so too. "To be appointed a Commander of the Order of the British Empire (CBE) is an accolade for which I am enormously grateful; it strengthens my commitment to continue to inspire others to be their biggest, best, boldest selves – and change our world for the better."

In December 2020, we also announced that our Deputy Chief Inspector and Director of ONR's Sellafield, Decommissioning, Fuel and Waste Division, Dr Mina Golshan, had been awarded a [Commander of the Order of the British Empire](#) (CBE) in the New Year's Honours 2021, for 'services to nuclear regulation'. Mina said: "I am very grateful to have been awarded this honour. It reflects the work of many talented and dedicated professionals that I am lucky to work with. It also shows the significance of ONR's role in securing safe nuclear operations for the protection and benefit of the society."

Changes to ONR leadership structure

In February 2021, we provided an update about the [leadership structural changes](#) we initially announced in [December 2020](#). Under existing contractual arrangements, current Chief Executive Adrienne Kelbie CBE was always expected to step down as her extended term of office comes to an end in January 2022. Current Chief Nuclear Inspector Mark Foy will step

into the new combined role on 1 June 2021, when the new leadership structure will come into full effect.

In February 2021, we announced that we had appointed [Donald Urquhart](#) to the newly-created role of Executive Director of Operations, which will form part of our new leadership structure. As Executive Director of Operations, Donald will be responsible for leading our regulatory work.

In March 2021, we announced that as part of our new leadership arrangements, we had [appointed three new deputy chief nuclear inspectors](#) (DCIs) to our regulatory and senior leadership teams: Jane Bowie, Paul Dicks and Steve Vinton, currently all senior superintending inspectors at ONR. All three new DCIs have a strong track record of delivering regulation across the organisation, and will help us maintain a focus on our Strategy 2020-25 Stakeholder Engagement

In February 2021, we encouraged interested parties to take part in a [Nuclear Energy Agency \(NEA\)](#) survey about building and maintaining trust between nuclear safety regulators and the stakeholders they engage with.

For the latest news and updates from ONR visit the website and sign up for our [ebulletin](#).

6 CONTACTS

Office for Nuclear Regulation
Redgrave Court
Merton Road
Bootle
Merseyside
L20 7HS

website: www.onr.org.uk
email: contact@onr.gov.uk

This document is issued by the Office for Nuclear Regulation (ONR). For further information about ONR, or to report inconsistencies or inaccuracies in this publication, please visit <http://www.onr.org.uk/feedback.htm>.

© Office for Nuclear Regulation, 2021

If you wish to use this information visit www.onr.org.uk/copyright for details.

Published 04/21

For published documents, the electronic copy on the ONR website remains the most current publicly available version and copying or printing renders this document uncontrolled.

Y Swyddfa Rheoleiddio Niwclear (ONR) Adroddiad Safle ar gyfer Trawsfynydd

Adroddiad ar gyfer y cyfnod 1 Hydref 2020 – 31 Mawrth 2021

Rhagair

Cyhoeddir yr adroddiad hwn fel rhan o ymrwymiad ONR i sicrhau bod gwybodaeth am weithgareddau arolygu a rheoleiddio sy'n ymwneud â'r safle uchod ar gael i'r cyhoedd. Dosberthir adroddiadau i aelodau Grŵp Rhanddeiliaid Safle Trawsfynydd (SSG) ac maent hefyd ar gael ar wefan ONR (<http://www.onr.org.uk/llc/>).

Mae arolygwyr safleoedd o ONR fel arfer yn mynychu cyfarfodydd Grŵp Gwasanaethau Cymdeithasol Trawsfynydd lle cyflwynir yr adroddiadau hyn a byddant yn ymateb i unrhyw gwestiynau a godir yno. Dylai unrhyw berson sy'n dymuno holi am faterion a gwmpesir gan yr adroddiad hwn gysylltu ag ONR.

TABL CYNWYS

1	AROLYGIADAU.....	2
2	MATERION ARFEROL.....	3
3	MATERION ANARFEROL.....	4
4	GWEITHGARWCH RHEOLEIDDIOL	5
5	NEWYDDION GAN ONR (HYDREF 2020 – MAWRTH 2021).....	5
6	CYSYLLTIADAU.....	8

1 AROLYGIADAU

1.1 Dyddiadau'r arolygiad

Cynhelir arolygiadau gan arolygwyr ONR ar y dyddiadau canlynol yn ystod cyfnod yr adroddiad hwn:

- 20 - 22 Hydref 2020;
- 8 Rhagfyr 2020; A
- 9 - 11 Mawrth 2021.

2 MATERION ARFEROL

2.1 Arolygiadau

Cynhelir arolygiadau fel rhan o'r broses ar gyfer monitro cydymffurfiaeth â/ag:

- yr amodau sydd ynghlwm wrth ONR i'r drwydded safle niwclear a roddwyd o dan Ddeddf Safleoedd Niwclear 1965 (NIA65) (fel y'i diwygiwyd);
- Deddf Ynni 2013;
- Deddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1974 (HSA74);
- Rheoliadau a wnaed o dan HSA74, er enghraifft Rheoliadau Ymbelydredd Ïoneiddio 2017 (IRR17) a Rheoliadau Rheoli Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith 1999 (MHSWR99);
- Rheoliadau Diogelwch Diwydiannau Niwclear (NISR) 2003 (fel y'i diwygiwyd); A
- Gorchymyn Diwygio Rheoleiddio (Diogelwch Tân) 2005.

Mae'r arolygiadau'n cynnwys monitro gweithredoedd trwyddedai ar y safle mewn perthynas â digwyddiadau, gweithrediadau, gwaith cynnal a chadw, prosiectau, addasiadau, newidiadau i achosion diogelwch ac unrhyw faterion eraill a allai effeithio ar ddiogelwch a diogeledd. Mae'n ofynnol i'r trwyddedai wneud a gweithredu trefniadau digonol o dan yr amodau sydd ynghlwm wrth y drwydded er mwyn sicrhau cydymffurfedd gyfreithiol. Mae arolygiadau'n ceisio barnu pa mor ddigonol yw'r trefniadau hyn a'u modd gweithredu.

Yn ystod y cyfnod hwn, cynhaliodd ONR yr arolygiadau canlynol yn Nhrawsfynydd:

- LC6: Dogfennau, cofnodion, awdurdodau a thystysgrifau
- LC7: Digwyddiadau ar y safle
- LC8: Hysbysiadau rhybuddio
- LC9: Cyfarwyddiadau i bersonau ar y safle
- LC13: Pwyllgor diogelwch niwclear
- LC19: Adeiladu neu osod offer newydd
- LC20: Addasu i ddylunio offer sy'n cael ei adeiladu
- LC21: Comisiynu
- LC22: Addasu neu arbrofi ar offer presennol
- Rheoliadau Diogelwch Diwydiannau Niwclear (NISR) 2003 (fel y'i diwygiwyd).

Yn gyffredinol, roedd ONR o'r farn bod y trefniadau a wnaed ac a weithredwyd gan y safle mewn ymateb i ofynion diogelwch a diogelwch yn ddigonol yn yr ardaloedd a arolygwyd. Lle bo angen, bydd ONR yn cymryd camau gorfodi rheoleiddiol ffurfiol i sicrhau bod mesurau adfer priodol yn cael eu gweithredu i amserlenni rhesymol ymarferol.

2.2 Gwaith arall

Drwy gydol y cyfnod adrodd hwn, gan gynnwys cyfnod y cyfyngiadau symud cenedlaethol, mae arolygydd diogelwch safle enwebedig ONR wedi cynnal cyfarfodydd ffôn bob pythefnos gyda chynrychiolydd tîm arweinyddiaeth Trawsfynydd er mwyn cynnal ymwybyddiaeth sefyllfaol o faterion sy'n ymwneud â diogelwch niwclear, diogeled, mesurau diogelu, trafnidiaeth a chonfensiynol ac iechyd a diogelwch, gan gynnwys: cydnerthedd y gweithlu, cydnerthedd trefniadau argyfwng, cydnerthedd y gadwyn gyflenwi, diogelwch tân, digwyddiadau ar y safle a gweithgareddau sy'n digwydd ar y safle. Ni amlygwyd unrhyw faterion arwyddocaol i ONR.

Mae ONR yn parhau i adolygu ei ymrwymadau gyda Thrawsfynydd ac mae'n effro i'r angen i gydbwysu cwblhau arolygiadau arfaethedig â rheolau Covid-19 Llywodraeth Cymru a'r ardal leol. Mae hyn yn cynnwys bellach ymgymryd â rhai rhyngweithiadau drwy alwad cynadleda/Skype/Zoom/MS Teams (fel y bo'n briodol) i sicrhau'r presenoldeb corfforol gorau ar y safle.

Mae Grŵp Tactegol Cyflwr Terfynol Trawsfynydd (TESTG) Magnox Cyfyngedig (ML) yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i randdeiliaid y safle, gan gynnwys ONR, am gynnydd y safle o ran gweithgareddau datgomisiynu a'r daith arfaethedig i'r cyflwr terfynol. Mynychodd ONR ddau gyfarfod rhithwir TESTG yn ystod y cyfnod adrodd hwn. Trafododd y cyfarfodydd hyn gynnydd gydag adferiadau elfennau tanwydd (FED), paratodau ar gyfer dymchwel cymhleth arfaethedig y pyllau, a newid mewn strategaeth i raglen dreigl o ddatgomisiynu.

Yn SSG Trawsfynydd ym mis Gorffennaf 2020, cyhoeddodd NDA mai Trawsfynydd yw'r safle arwain a dysgu ar gyfer newid strategaeth i ddarparu rhaglen dreigl o ddatgomisiynu (RPD) a fwriedir yn Nhrawsfynydd i sicrhau cyflwr terfynol yn gynt. Mynychodd ONR hefyd gyfarfod rhithwir yn ystod y cyfnod adrodd hwn gyda Magnox Cyfyngedig, NDA, Asiantaeth yr Amgylchedd (EA) a Chyfoeth Naturiol Cymru (CNC) i drafod datblygu'r strategaeth RPD ddiwygiedig hon a sut y caiff y broses bontio o drosglwyddo i'w gweithredu ei chyflawni. Yn ystod ymweliad arolygu'r ONR â Thrawsfynydd ym mis Hydref 2020, ymgysylltodd arolygwyr arbenigol ONR â Thrawsfynydd i drafod gwaith galluogi parhaus y safle i leihau uchder y man diogel, cydymffurfio â rheoliadau dylunio a rheoli adeiladu (CDM) 2015, a chydgyssylltu rhwng lleihau uchder y man diogel a'r strategaeth RPD.

Er mwyn paratoi ar gyfer diwedd cyfnod pontio'r DU gydag Euratom, cynhaliodd ONR nifer o ymyriadau Trefniadau Diogelu gyda gweithredwyr gwirfoddoli. Roedd y treialon hyn yn cynnig cyfle i'r ddau barti ymglyfarwyddo ag arolygiad ONR o fesurau diogelu o dan Rheoliadau Trefniadau Diogelu Niwclear (Ymadael â'r UE) 2019 (NSR19), a ddaeth i rym ar 1 Ionawr 2021. Cynhaliwyd digwyddiad prawf ym mis Tachwedd 2020 yn Nhrawsfynydd. Oherwydd cyfyngiadau COVID-19, cynhaliwyd yr ymyriad hwn o bell. Barnodd ONR fod Trawsfynydd yn dangos trefniadau a gweithdrefnau digonol ar gyfer cywirdeb a chyflawnrwydd ei ddatganiadau cyfrifyddu.

Ym mis Rhagfyr 2020, derbyniodd ONR gyflwyniad adolygiad diogelwch cyfnodol arfaethedig Trawsfynydd. Diben y PSR yw ystyried i ba raddau y mae cyfleuster niwclear a'i achos diogelwch ategol yn cydymffurfio ag arfer da perthnasol, yn adlewyrchu cyflwr gwirioneddol y cyfleuster, a gellir ei gynnal dros y cyfnod i'r adolygiad nesaf; gan gynnwys nodi unrhyw welliannau cymesur. Cynlluniau ONR i gwblhau ei asesiad o'r cyflwyniad PSR hwn ym mis Rhagfyr 2021.

3 MATERION ANARFEROL

Mae'n ofynnol i drwyddedeion gael trefniadau i ymateb i faterion a digwyddiadau anarferol. Mae arolygwyr ONR yn barnu digonolrwydd ymateb y trwyddedai, gan gynnwys y camau a gymerwyd i weithredu unrhyw welliannau angenrheidiol.

Hysbyswyd ONR am un digwyddiad yn ymwneud â diogelwch yn ystod y cyfnod:

- Ar 15 Chwefror 2021 canfuwyd gollyngiad ar y safle ym mhibell ollwng offer trin carthion Trawsfynydd sy'n rhedeg i fan gollwng a ganiateir yn Llyn Trawsfynydd. Cafodd y pibell ollwng ei hynysu ar unwaith, a chwblhawyd gwaith atgyweirio ar 17 Chwefror 2021. Cymerodd Trawsfynydd y penderfyniad ceidwadol i hysbysu ONR o'r gollyngiad hwn oherwydd bod potensial bach i'r elifiant gynnwys lefelau isel iawn o ymbelydredd. Mae'r gollyngiad yn cael ei fonitro, a barnwyd nad oedd y gollyngiad hwn o bwys ac nad oedd unrhyw risg i bersonél, amgylchedd na chyhoedd y safle.

Mae Trawsfynydd bellach wedi cwblhau ei ddychweliad i weithrediadau arferol. Mae hyn wedi cynnwys adolygu'r angen i staff gael eu lleoli'n gorfforol ar y safle ac arweiniodd at nifer o staff yn cyfuno gweithio gartref â gweithio ar y safle.

Mae parodrwydd ar gyfer argyfwng yn cael ei gynnal drwy dîm cyflenwi dyletswydd yn unol â threfniadau argyfwng cymeradwy'r ONR. Mae'r trefniadau hyn yn cynnwys y ddarpariaeth i alw personél ychwanegol a'r gwasanaethau brys i mewn i'r safle i gynorthwyo staff ML. Mae'r cynlluniau hyn wedi cael eu hymarfer a'u harsylwi'n rheolaidd gan arolygwyr ONR yn ystod ymarferion brys yn y gorffennol diweddar. Nid yw ML wedi adrodd am unrhyw faterion yn ymwneud â'r gadwyn gyflenwi a allai effeithio ar statws diogel y safle.

4 GWEITHGARWCH RHEOLEIDDIOL

Gall ONR gyhoeddi dogfennau ffurfiol i sicrhau cydymffurfedd â gofynion rheoliadol. O dan Amodau Trwydded safle niwclear (LC) mae ONR yn cyhoeddi dogfennau rheoleiddio sydd naill ai'n caniatáu gweithgaredd neu'n ei gwneud yn ofynnol i ryw fath o gamau gael eu cymryd. Gelwir y rhain gyda'i gilydd yn 'Offerynnau Trwydded' (LIs). Yn ogystal, gall arolygwyr gyhoeddi Hysbysiadau Gorfodi i sicrhau gwelliannau i ddiogelwch a diogeledd. Ni chyhoeddwyd unrhyw LIs na hysbysiadau gorfodi yn ystod y cyfnod adrodd hwn.

Offerynnau Trwydded a Hysbysiadau Gorfodi a Gyhoeddwyd gan ONR yn ystod y cyfnod hwn

Dyddiad	Math	Cyf	Disgrifiad
			Ni chyhoeddodd yr un

Ceir adroddiadau sy'n manylu ar y penderfyniadau rheoleiddio uchod ar wefan ONR yn <http://www.onr.org.uk/pars/>.

5 NEWYDDION GAN ONR (HYDREF 2020 – MAWRTH 2021)

Isod ceir crynodebau o weithgareddau allweddol dros y chwe mis diwethaf. Mae rhagor o fanylion ar gael ar ein [Wefan](#).

Covid-19 (Coronafeirws) (safbwynt ONR)

Rydym yn parhau i gael sicrwydd bod gan drwyddedeion safleoedd niwclear a deiliaid dyletswydd eraill ddigon o adnoddau i barhau i gyflawni eu gweithgareddau â diogelwch a diogeledd. Rydym yn parhau i fod yn fodlon ag ymateb y diwydiant ar hyn o bryd ac ni fu unrhyw newid sylweddol i gydnerthedd diogelwch a diogeledd deiliaid dyletswydd. Wrth i gyfyngiadau COVID-19 newid, rydym yn canolbwyntio ar y parodrwydd ar gyfer yr wythnosau a'r misoedd i ddod a chynnal gweithrediadau diogel. Mae ein safbwynt diweddaraf i'w weld ar ein [Wefan](#).

Camau Gorfodi

Ym mis Hydref 2020, fe wnaethom [Hysbysu](#) Sellafield Cyf y byddai'n cael ei erlyn o dan Adran 2 (1) o'r Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith ac ati (1974). Roedd y cyhuddiad yn ymwneud â digwyddiad ar ddydd Gwener, 24 Ebrill 2020 ar safle Sellafield lle'r oedd cyflogai wedi cael anafiadau tra'n gweithio ar offer trydanol foltedd uchel. Roedd y digwyddiad yn fater iechyd a diogelwch confensiynol ac nid oedd unrhyw risg radiolegol i weithwyr na'r cyhoedd. Digwyddodd y gwrandawriad yn Llys Ynadon Caerliwelydd ar 18 Rhagfyr 2020, lle cafodd Sellafield Cyf ddirwy o £320,000 a'i orchymyn i dalu costau o £12,079.07 ar ôl pledio'n euog i'r drosedd.

Ym mis Rhagfyr 2020, fe wnaethom [gyhoeddi](#) bod Sefydliad Arfau Atomig (AWE) wedi cael dirwy o £660,000 ar ôl pledio'n euog i drosedd o dan Adran 3 o'r Ddeddf Iechyd a Diogelwch yn y Gwaith ac ati (1974). Gorchynnwyd AWE hefyd i dalu costau o £9,945.71 yn ystod gwrandawriad rhithwir yn Llys Ynadon High Wycombe. Dilynodd ddigwyddiad trydanol ar 20 Mehefin 2019 ar safle AWE Aldermaston a arweiniodd at gontractwr yn osgoi anaf o drwch blewyn pan ddigwyddodd fflach drosodd o drydan o ffynhonnell drydanol 415V. Roedd y digwyddiad yn fater iechyd a diogelwch confensiynol ac fe'i digwyddodd mewn adeilad 'nad yw'n niwclear', felly nid oedd unrhyw risg radiolegol i weithwyr na'r cyhoedd.

Ym mis Ionawr 2021, fe wnaethom gytuno i ymestyn dau [Hysbysiad Gwella](#) a gyflwynwyd i'r Sefydliad Arfau Atomig (AWE), gan gydnabod y cynnydd da a wnaed hyd yma. Mae'r Hysbysiadau, a gyflwynwyd ym mis Mehefin 2019, yn ymwneud â'r ffordd y mae'r cwmni'n rheoli newidiadau i strwythur ac adnoddau sefydliadol a allai effeithio ar ddiogelwch.

Ym mis Ionawr 2021, fe wnaethom gyflwyno [Hysbysiad Gwella](#) i Sellafield Cyf yn dilyn nifer o ddigwyddiadau diogelwch trydanol ar draws y safle. Er ein bod yn fodlon bod Sellafield Cyf yn bodloni'r safonau uchel a ddisgwylir o ran diogelwch niwclear ar hyn o bryd, fel rheoleiddiwr mae arnom angen gwelliannau parhaus ym maes diogelwch trydanol.

Ym mis Chwefror 2021, fe wnaethom gyflwyno [Hysbysiad Gwella](#) i Morgan Sindall Construction and Infrastructure Cyf ar ôl i weithwyr ddod yn agos at daro cebl trydan foltedd uchel byw yn ystod gwaith cloddio ar safle Sellafield. Ni chafodd neb ei niweidio yn y digwyddiad ar 7 Hydref 2020, ac ni chafwyd unrhyw effaith ar y cyhoedd na'r amgylchedd. Fodd bynnag, roedd y digwyddiad yn peri risg ddifrifol i weithwyr a oedd yn gweithredu o fewn metr i'r cebl 11kV

Diweddariadau Rheoleiddiol

Ym mis Hydref 2020, fe wnaethom [gyhoeddi](#) Trefniant Cyfnewid Gwybodaeth (IEA) gyda Comisiwn Diogelwch Niwclear Canada (CNSC). Mae'r IEA yn gytundeb dwyochrog rhwng ein dau sefydliad sy'n darparu fframwaith ar gyfer rhannu gwybodaeth, profiad ac arfer da i alluogi'r ddau barti i ddysgu oddi wrth ei gilydd a hyfforddi ei gilydd ar faterion rheoleiddio technegol. Mae hefyd yn caniatáu cyfathrebu mwy effeithiol rhwng y ddau reoleiddiwr.

Ym mis Tachwedd 2020, cyhoeddodd ein Prif Arolygydd Niwclear (CNI), Mark Foy, ei [adroddiad blynyddol](#) yn manylu ar berfformiad diwydiant niwclear Prydain Fawr yn ystod 2019/20. Fel y pennaeth rheoleiddio yn yr ONR, adroddodd y CNI ei fod yn fodlon bod y diwydiant niwclear yn gyffredinol wedi parhau i fodloni'r safonau uchel o ddiogelwch a diogeledd sydd eu hangen i amddiffyn gweithwyr a'r cyhoedd. Mewn ardaloedd lle nad yw deiliaid dyletswydd wedi cyrraedd y safonau hyn, mae'r CNI yn fodlon bod y cyfleusterau hyn yn parhau'n ddiogel a bod ONR wedi ymyrryd mewn modd cymesur i sicrhau bod cynlluniau ar waith i wella perfformiad.

Ym mis Tachwedd 2020, fe wnaethom hefyd [gyhoeddi](#) penodi aelod newydd i Banel Cyngori Annibynnol y Prif Arolygydd Niwclear (IAP). Mae Chris McDonald wedi ymuno â'r panel, a sefydlwyd yn 2016 i roi cyngor annibynnol ar faterion niwclear sy'n dechnegol gymhleth drwy ymgysylltu ag arbenigwyr y diwydiant i lywio ein strategaethau a'n dulliau rheoleiddio.

Mae gan Chris gyfoeth o brofiad mewn strategaeth ddiwydiannol ac ymchwil gweithgynhyrchu. Mae gan Chris radd mewn Peirianeg Gemegol ac mae wedi bod yn Brif Swyddog Gweithredol y Sefydliad Prosesu Deunyddiau ers ei sefydlu yn 2014. Mae ganddo hanes profedig ym meysydd arloesi ac ynni carbon isel a fydd o fudd mawr i ONR.

Ym mis Rhagfyr 2020, daethom yn aelod [Sefydliad Cysylltiedig](#) o'r Gymdeithas Diogelu Radiolegol (SRP). Mae ONR wedi cymryd rhan weithredol ac wedi cefnogi SRP ers degawdau lawer. Mae'r cysylltiad hwn yn cydnabod yn ffurfiol gyfraniad a chyfraniadau'r ONR tuag at y diwydiant diogelu radiolegol ac yn gwella'r cysylltiadau rhwng y ddau sefydliad.

Ym mis Rhagfyr 2020, daethom yn [Rheoleiddiwr mesurau diogelu niwclear y DU](#), sy'n gyfrifol am y gyfundrefn diogelu domestig ac sy'n gweithredu System Gyfrifyddu Gwladwriaeth y DU ar gyfer Deunyddiau Niwclear (SSAC) a'u Rheoli. Mesurau diogelu niwclear yw mesurau i gadarnhau bod gwledydd yn cydymffurfio â'u rhwymedigaethau rhyngwladol i beidio â defnyddio deunyddiau niwclear o'u rhaglenni niwclear sifil i weithgynhyrchu arfau niwclear. Ar ôl diwedd y cynnod pontio fel y nodir yn y Cytundeb Ymadael, cymerodd ONR ei gyfrifoldebau ar 2300 ddydd lau 31 Rhagfyr 2020. Mae hwn wedi bod yn brosiect pwysig i ONR, gan sefydlu tîm newydd, systemau newydd a phrosesau newydd, dan arweiniad Dr Mina Golshan. Ers i ni gael y dasg gychwynnol gan y Llywodraeth o sefydlu cyfundrefn ddiogelu ddomestig ar ôl Brexit, rydym wedi datblygu tîm o arbenigwyr diogelu, gan gynnwys arolygwyr a chyfrifwyr deunydd niwclear, ac wedi gweithredu system TG bwrpasol, SIMRS (System Cofnodi a Rheoli Gwybodaeth y Mesurau Diogelu).

Ym mis Mawrth 2021, cyhoeddwyd ymateb gennym ar ein [gwefan](#) i adroddiad gan y BBC yn ymwneud â Sellafield. Roeddem yn naturiol yn bryderus o glywed yr honiadau, yn enwedig unrhyw awgrym bod staff wedi dioddef cam-drin hiliol o unrhyw fath. Fel rheoleiddiwr, pe bai gennym unrhyw bryderon neu dystiolaeth bod bwlio ac aflonyddu yn effeithio ar ddiogelwch ar y safle, byddem yn cymryd camau cadarn i sicrhau yr eir i'r afael â hyn fel mater o frys.

Ym mis Mawrth 2021, fe wnaethom [gyhoeddi](#) erthygl am sut y gwnaethom ymateb i'r ddamwain niwclear ddifrifol yng ngwaith pŵer niwclear Fukushima Dai-ichi yn 2011 i nodi'r 10fed pen-blwydd.

Ym mis Mawrth 2021, rhoddon ni [ganiatâd EDF](#) i Adweithyddion 3 a 4 yng ngorsaf bŵer Hinkley Point B ddychwelyd i'r gwasanaeth am gyfnod cyfyngedig o weithredu. Bydd caniatâd ar gyfer Adweithydd 3 yn caniatáu iddo weithredu i ddefnydd craidd o 17.55 diwrnod terawatt, tra bydd caniatâd ar gyfer Ymgeisydd 4 yn gweithredu i ddefnydd craidd o 17.3 diwrnod terawatt, sy'n cyfateb i ddau gyfnod o tua chwe mis o weithredu ar gyfer pob adweithydd. Diweddariadau corfforaethol

Ym mis Hydref 2020, cyhoeddwyd bod y Prif Weithredwr Adrienne Kelbie wedi'i phenodi'n [Gadlywydd Urdd yr Ymerodraeth Brydeinig](#) (CBE) yn Rhestr Anrhydeddau Pen-blwydd y Frenhines 2020 am wasanaethau i'r diwydiant niwclear ac i amrywiaeth a chynhwysiant. Dywedodd Adrienne: "Mae'r anrhydedd hon yn deyrnged i'r tîm ONR a pbawb arall sy'n gweithio'n ddiflino i greu byd mwy cynhwysol a sector niwclear diogel, yn ogystal â'r rhai ar daith hir ac weithiau llafurus arweinyddiaeth a hunan-ddatblygiad." Mae cynhwysiant yn mynd law yn llaw â diogelwch, oherwydd mae timau amrywiol yn hanfodol i wella'r broses o wneud penderfyniadau – felly mae'n rhwybeth na ellir ei negodi yn y maes niwclear. Dyna pam, fel Prif Weithredwr ONR, rwyf wedi ymrwymo'n bersonol i ysgogi'r agenda gynhwysiant yn amlwg ac annog eraill i wneud hynny hefyd." Mae cael fy mhenodi'n Gadlywydd Urdd yr Ymerodraeth Brydeinig (CBE) yn anrhydedd ac rwy'n hynod ddiolchgar am hynny; mae'n cryfhau fy ymrwymiad i barhau i ysbrydoli eraill i fod eu hunain mwyaf, gorau a mwyaf beiddgar – a newid ein byd er gwell."

Ym mis Rhagfyr 2020, cyhoeddwyd hefyd fod ein Dirprwy Brif Arolygydd a Chyfarwyddwr Is-adran Datgomisiynu, Tanwydd a Gwastraff Sellafield yr ONR, Dr Mina Golshan, wedi'i dyfarnu'n [Gadlywydd Urdd yr Ymerodraeth Brydeinig](#) (CBE) yn Anrhydeddau'r Flwyddyn Newydd 2021, am 'wasanaethau i reoleiddio niwclear'. Dywedodd Mina: "Rwy'n ddiolchgar

iawn fy mod wedi derbyn yr anrhydedd hon. Mae'n adlewyrchu gwaith llawer o weithwyr proffesiynol talentog ac ymroddedig yr wyf yn ffodus i weithio gyda nhw. Mae hefyd yn dangos arwyddocâd rôl ONR o ran sicrhau gweithrediadau niwclear diogel er mwyn diogelu a bod o les i gymdeithas."

Newidiadau i strwythur arweinyddiaeth ONR

Ym mis Chwefror 2021, gwnaethom ddarparu diweddariad am y [newidiadau strwythurol arweinyddiaeth](#) a gyhoeddwyd gennym i ddechrau yn [Rhagfyr 2020](#). O dan y trefniadau contractiol presennol, roedd disgwyl bob amser i'r Prif Weithredwr presennol Adrienne Kelbie CBE gamu i lawr wrth i'w thymor estynedig yn y swydd ddod i ben ym mis Ionawr 2022. Bydd y Prif Arolygydd Niwclear presennol Mark Foy yn camu i mewn i'r rôl gyfunol newydd ar 1 Mehefin 2021, pan ddaw'r strwythur arweinyddiaeth newydd i rym yn llawn.

Ym mis Chwefror 2021, cyhoeddwyd ein bod wedi penodi [Donald Urquhart](#) i rôl Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau sydd newydd ei chreu, a fydd yn rhan o'n strwythur arweinyddiaeth newydd. Fel Cyfarwyddwr Gweithredol Gweithrediadau, bydd Donald yn gyfrifol am arwain ein gwaith rheoleiddio.

Ym mis Mawrth 2021, cyhoeddwyd ein bod, fel rhan o'n trefniadau arweinyddiaeth newydd, wedi [penodi tri dirprwy brif arolygydd niwclear newydd](#) (DCIs) i'n timau rheoleiddio ac uwch arweinyddiaeth: Jane Bowie, Paul Dicks a Steve Vinton, sydd ar hyn o bryd yn uwch-arolygwyr yn ONR. Mae gan bob un o'r tri DCI newydd hanes cryf o reoleiddio ar draws y sefydliad, a byddant yn ein helpu i barhau i ganolbwyntio ar ein Strategaeth 2020-25 Ymgysylltu â Rhanddeiliaid

Ym mis Chwefror 2021, anogwyd partïon â buddiant i gymryd rhan mewn arolwg [Asiantaeth Ynni Niwclear \(NEA\)](#) am feithrin a chynnal ymddiriedaeth rhwng rheoleiddwyr diogelwch niwclear a'r rhanddeiliaid y maent yn ymgysylltu â nhw.

Am y newyddion a'r diweddariadau diweddaraf gan ONR ewch i'r wefan a chofrestrwch ar gyfer ein [e-fwletin](#).

6 CYSYLLTIADAU

Y Swyddfa Rheoleiddio Niwclear
Llys Redgrave
Merton Road
Bootle
Glannau Mersi
L20 7HS

gwefan: www.onr.org.uk
E-bost: contact@onr.gov.uk

Cyhoeddir y ddogfen hon gan y Swyddfa Rheoleiddio Niwclear (ONR). I gael rhagor o wybodaeth am ONR, neu i roi gwybod am anghysondebau neu anghywirdebau yn y cyhoeddiad hwn, ewch i <http://www.onr.org.uk/feedback.htm>.

© Swyddfa Rheoleiddio Niwclear, 2021

Os hoffech ddefnyddio'r wybodaeth hon ewch i www.onr.org.uk/copyright am fanylion.
Cyhoeddwyd 04/21

Ar gyfer dogfennau cyhoeddedig, y copi electronig ar wefan ONR yw'r fersiwn mwyaf cyfredol sydd ar gael i'r cyhoedd o hyd ac mae copïo neu argraffu yn golygu bod y ddogfen hon heb reolaeth.